

Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına İlişkin Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri

Student and Teacher Views on Educational Support and Training Courses

Şenay Sezgin Nartgün¹, Ümit Dilekçi²

Öz

Bu araştırmanın amacı, eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarına devam eden 8.sınıf öğrencileri ile söz konusu bu kurslarda görev alan ortaokul öğretmenlerinin uygulamaya ilişkin görüşlerinin neler olduğunu belirlemektir. Araştırma, olgu bilim deseninde yapılmıştır. Veriler, nitel araştırma tekniklerinden olan yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak 2015-2016 eğitim-öğretim yılı birinci döneminde toplanmış ve verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Çalışma grubunu Bolu merkez ilçedeki devlet ortaokullarının 8.sınıflarında eğitim-öğretim gören, aynı zamanda eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarına devam eden öğrenciler ile bu okullarda görev yapan ve söz konusu kurslarda görev alan öğretmenler oluşturmaktadır. Öğrenci ve öğretmenler, eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının genel değerlendirilmesine yönelik olumlu görüşe sahip olup bu kursların öğrenci motivasyonunu, ders performansını büyük ölçüde artırdığını düşünmektedirler. Kursların derse katılımı artırması, konu tekrarı sağlaması, ders notlarında artış meydana getirmesi öğrencilerce; özgüven sağlaması, daha fazla soru çözme fırsatı vermesi, derse katılımı artırması ise öğretmenlerce en sık tekrarlanan olumlu yöndeki görüşler olmuştur.

Anahtar sözcükler: Destekleme ve yetiştirme kursu, öğrenci, öğretmen

Abstract

This study aimed to identify the views of 8th graders who participated in the educational support and training courses and the views of teachers employed in these courses about the practice. The study, designed in the form of a phenomenology study. Semi-structured interview technique was used to collect the data, the data were collected in the first semester of 2015-2016 academic year. Students who were 8th graders at public high schools in the city center of Bolu and participated the educational support and training courses and teachers who were teaching at public high schools in the city center of Bolu and participated the educational support and training courses formed the study group of the study. Teachers and students have positive perceptions about the general evaluation of Educational Support and Training Courses and they believe that these courses mostly increase students' motivation and classroom performances. While students mostly stated the positive effects of these courses as increase in their classroom participation, revision of topics studied, increase in their academic achievement levels and self-confidence levels and solving more examples, teachers stated that increase in their students' classroom participation as the positive effects of these courses.

Keywords: Support and training courses, student, teacher

Received: 05.04.2016 / Revision received: 01.08.2016 / Second revision received: 02.10.2016 / Approved: 04.10.2016

¹Doç. Dr., Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu, szbn@yahoo.com, ²Doktora öğrencisi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu, umitsey@hotmail.com

Atf için/Please cite as:

Nartgün, Ş. S. ve Dilekçi, Ü. (2016). Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarına ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 22(4), 537-564. doi: 10.14527/kuey.2016.021

Giriş

Eğitimin amaçlarından biri başarılı, üretken, kendine yeten, yaşadığı çevreye duyarlı, toplumsal hayata uyumlu ve nihayetinde mutlu bireyler yetiştirmektir. Toplumların en önemli ve vazgeçilmez kaynağı insandır, insana yapılan yatırım da öncelikli ve değerli olanıdır. Ülkenin gelişiminde öncü unsur olan insan ögesi, eğitim süreci ile şekillenirken eğitim kurumları da bu sürecin sağlıklı bir şekilde gerçekleşmesinde büyük rol oynamaktadır. Eğitim kurumları örgün eğitim ve öğretim faaliyetleri ile doğrudan bireyleri etkilerken, dolaylı olarak da toplumu etkilemekte ve sonuçta üzerinde özenle durulması gereken müesseseler olarak ortaya çıkmaktadır. Eğitim sürecinin sağlıklı şekilde yürütülmesinden, eğitim kurumlarının bireyin ve toplumun ihtiyaçlarını hedeflenen düzeyde karşılar nitelikte olmasından yasal anlamda birinci derecede devlet organları sorumludur. Millî Eğitim Temel Kanunu'nun genel amaçlarında belirtildiği üzere "İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak..." ifadesi (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 1973) bu sorumluluğun nihai hedeflerine ışık tutmaktadır.

Devlet, eğitim ve öğretimi öncelikli görev olarak düşünüp tüm vatandaşların şuur sahibi, düşünen bireyler olmasını hedeflerken diğer taraftan da bireylerin ilime dayalı, eşit şartlar içinde, nitelikli bir eğitim almasına da imkân sağlamalıdır. Çünkü eğitimde fırsat ve imkân eşitliği, sosyal devlet olmanın temel bir gereğidir (Sarier, 2010). Anayasanın (1982) 2. maddesi Türkiye Cumhuriyeti'nin sosyal ve hukuk devleti olduğunu belirtmektedir. Bu sebeple eğitim çalışmalarını planlamak, fırsat ve imkân eşitliğini sağlamak için ihtiyaç duyulan tedbirleri almak devletin aslî görevleri arasındadır. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın (1982) 42. maddesi olan Eğitim ve Öğrenim Hakkı ve Ödevi ile Millî Eğitim Temel Kanunu'nun (MEB, 1973) ikinci bölümünde yer alan Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri söz konusu bu göreve vurgu yapmaktadır. Yasalarla korunan eğitim ve öğretim hakkı, uluslararası sözleşmelerle de korunmaktadır. İnsan Hakları Evrensel Beyanname'sinde "Herkes eğitim hakkına sahiptir. Eğitim, en azından ilk ve temel eğitim aşamasında parasızdır. İlköğretim zorunludur. Teknik ve mesleki eğitim herkese açıktır. Yükseköğretim, yeteneklerine göre herkese tam bir eşitlikle açık olmalıdır./Madde 26" (Birleşmiş Milletler, 1948) ifadesi yer alırken; Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde ise "Taraf Devletler çocuğun eğitim hakkını kabul eder ve bu hakkın fırsat eşitliği temeli üzerine tedricen gerçekleştirilmesi görüşünü benimser./Madde 28" (Birleşmiş Milletler, 1989) ifadesi bulunmaktadır. Ulusal ve uluslararası hukukî dayanağı itibarıyla eğitim ve öğretim parasızdır ve herkesin eğitim almaya hakkı vardır.

5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun ikinci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "dershaneleri" ibaresi 1 Mart 2014 tarihinde

yürürlükten kaldırılmıştır. 5580 sayılı Kanuna aşağıdaki geğici madde eklenmiştir: “*Bu maddenin yayımı tarihinde faal olan dersaneler ile bu Kanunla yapılan düzenlemelere göre gerekli dönüşümü tamamlamayan öğrenci etüt eğitim merkezlerinin eğitim öğretim faaliyetleri 1/9/2015 tarihine kadar devam edebilir. Bakanlık, bunlardan 1/9/2015 tarihine kadar başvuranları, belirlenecek esaslara göre uygun görülmesi hâlinde öğretim kurumlarına dönüşüm programına alır.*” (Resmî Gazete, 2014b) hükmü ile 1 Eylül 2015 tarihi itibarıyla Millî Eğitim Bakanlığı dersaneleri kapatıp, aralarından istekli ve uygun olanları özel okula dönüştürmüştür. Ancak sınava dayalı bir sistemin içerisinde dersanelerin kapatılması olası “merdiven altı dersaneciliği” endişesini gündeme getirmiştir. Millî Eğitim Bakanlığı hem eğitimin niteliğini daha da artırmak, hem sınava dayalı sisteme öğrencileri hazırlamak hem de olası merdiven altı dersaneciliğin önüne geçmek için yeni çözüm arayışları içine girmiştir. Bu arayışın sonunda Millî Eğitim Bakanlığı 23.09.2014 tarih ve 4145909 sayı ile ortaokullar ve ortaöğretim kurumlarında eğitim gören öğrenciler ile Halk Eğitim Merkezlerinde eğitim gören kursiyerlere yönelik olarak Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme kursları açmıştır. Eğitim Bilişim Ağı (EBA) ile de güçlü teknolojik alt yapı desteği sağlanan söz konusu bu kurslara Millî Eğitim Bakanlığı büyük önem vermekte olup yapılan teşviklerle kurslar öğretmenler için de özendirici hale getirilmiştir.

Destekleme ve yetiştirme kursları yönergesi 21/5/2010 tarihli ve 27587 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği, 7/9/2013 tarihli ve 28758 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği (Resmî Gazete, 2013), 26/7/2014 tarihli ve 29072 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır. Bu yönergede kursun amaçları, kapsamı, kurs açma ve kapatma esasları ile kurs süreleri, sınıf mevcutlarındaki asgari ve azami öğrenci sayıları, kurs merkezleri, kurslardaki öğretim faaliyetleri, yönetim unsurları ve teftişin nasıl yapılacağı yer almaktadır (Resmî Gazete, 2014a).

Bakanlık verilerine göre söz konusu bu kurslara, kursların ilk olarak açıldığı 2014-2015 eğitim-öğretim yılında yaklaşık olarak 2 milyon 600 bin öğrenci devam etmiştir (MEB, 2015c). Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme kursları uygulaması 2015-2016 eğitim-öğretim yılında da devam etmektedir. Bu uygulama kapsamında; “*Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî/özel ortaokullar, imam-hatip ortaokulları, resmi/özel ortaöğretim kurumlarına devam etmekte olan öğrenciler ile açık öğretim öğrencilerine yönelik kurslar örgün eğitim kurumlarında; kursiyerlere yönelik kurslar ise yaygın eğitim kapsamında Halk Eğitim Müdürlükleri sorumluluğunda açılır (Madde 1.2).*” hükmü doğrultusunda “*Ortaokulların 5, 6 ve 7. sınıflarındaki öğrenciler ile ortaöğretim kurumlarının 9,10 ve 11. sınıflarındaki öğrenciler en fazla 3 dersten haftalık toplam 12 saate kadar; 8. sınıftaki öğrenciler ise en fazla 6 dersten 18 saate kadar; ortaöğretim kurumlarının*

12. sınıftaki öğrenciler ve mezun durumdaki kursiyerler ise en fazla 6 dersten 24 saate kadar haftalık kurs... (Madde 1.19)." (MEB, 2015a) alabilecekleri belirtilmiştir.

Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme kursları I. Dönem, II. Dönem ve Yaz kursları (III. Dönem) şeklinde açılabilir. 2015-2016 eğitim-öğretim yılının I. Döneminde açılan bu kurslara 4 milyon 306 bin 858 öğrenci başvurmuştur (MEB, 2015c). Millî Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığının 2014-2015 verilerini içeren istatistiklerine göre bakanlığa bağlı resmî ortaokullarda 5 milyon 69 bin 683, resmî örgün liselerde ise 3 milyon 980 bin 466 öğrenci eğitim görmektedir (MEB, 2015b). Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme kurslarına başvuran öğrenci sayıları ile bakanlığa bağlı resmî ortaokul ve ortaöğretim kurumlarındaki öğrenci sayıları göz önüne alındığında söz konusu kurslara başvuruların yoğun olduğu söylenebilir.

Eğitim kurumlarının verimliliği, eğitim ve öğretim faaliyetlerinin amaçlı ve tertipli bir şekilde gerçekleşmesine bağlıdır. Eğitim ve öğretim faaliyetlerinin yürütüldüğü esas unsurlar okullar ve sınıf ortamlarıdır. Öğrenciler, okulda öğrenmeye motive olurlarsa daha fazla çalışarak daha iyi öğrenebilirler (Krajcik ve Blumenfeld, 2006). Ancak, okul ortamında ve belirlenen müfredat doğrultusunda verilen eğitimler bazı durumlarda yeterli olmayabilir. TIMSS 2011 sonuçlarına göre Türkiye’de 8.sınıf öğrencilerinin matematik ve fen dallarında üst düzey becerileri kazanmada sıkıntı yaşadıkları görülmektedir (Büyüköztürk, Çakan, Tan ve Atar, 2014). Bu ve benzeri durumlar öğrencilerin ve velilerin takviye eğitime yönelik bazı arayışlara girmesine neden olmaktadır. Davis ve Sorrel (1995) de öğrencinin istenilen başarıyı elde edemediği koşullarda takviye eğitim alması gerektiğini ifade etmektedir. Okul dışı alınan takviye eğitimlerin ailelere önemli ölçüde ekonomik yük getirdiği bilinmekte olup söz konusu bu durum eğitimde fırsat eşitsizliğine neden olmaktadır. Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının ücretsiz olması fırsat eşitliğini sağlama noktasında önem arz etmektedir.

Öğrenciler tarafından yoğun talep gören, sonuçları ile öğrenci, veli ve öğretmenleri etkileyen, eğitim sistemi için oldukça yeni olan bu uygulamanın araştırılması önem arz etmektedir. Literatür incelendiğinde eğitimi destekleme ve yetiştirme kursları ile ilgili sınırlı sayıda araştırma yapıldığı görülmektedir. Göksu ve Gülcü (2016) tarafından yapılan “Ortaokul ve Liselerde Uygulanan Destekleme Kurslarıyla İlgili Öğretmen Görüşleri” adlı çalışmada öğretmenlerin destekleme kurslarıyla ilgili görüşlerinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Söz konusu çalışmanın sonuçlarına göre öğretmenlerin kurslarda görev almalarının en önemli sebebi ek ders ücreti olurken kurslarda yaşanan en önemli sorunun ise materyal eksikliği olduğu görülmüştür. Bu bilgiler çerçevesinde Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme kursları yönergesine yönelik olarak Merkezi Ortak Sınavlara (TEOG) girecek olan 8. sınıf öğrencileri ile bu kurslarda görev alan ortaokul öğretmenlerinin uygulamaya

yönelik görüşlerinin neler olduğu araştırmanın temel problemini oluşturmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amaçları, eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarına devam eden 8.sınıf öğrencileri ile söz konusu bu kurslarda görev alan ortaokul öğretmenlerinin uygulamaya ilişkin görüşlerinin neler olduğunu belirtmektir. *Bu doğrultuda öğrencilere,*

1. Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarını nasıl değerlendiriyorsunuz?
2. Eğitimi destekleme ve yetiştirme kursları motivasyonunuzu nasıl etkiledi?
3. Eğitimi destekleme ve yetiştirme kursları ders performansınızı nasıl etkiledi?
4. Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının size göre olumlu yönleri nelerdir?
5. Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının size göre eksik yönleri var mı, varsa nelerdir?

Öğretmenlere ise,

1. Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarını nasıl değerlendiriyorsunuz?
2. Eğitimi destekleme ve yetiştirme kursları size göre öğrencilerin motivasyonunu nasıl etkiledi?
3. Eğitimi destekleme ve yetiştirme kursları size göre öğrencilerin ders performansını nasıl etkiledi?
4. Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının size göre olumlu yönleri nelerdir?
5. Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının size göre eksik yönleri var mı, varsa nelerdir? soruları yöneltmiştir.

Yöntem

Araştırma Deseni

Araştırmanın desenlenmesinde nitel araştırma yöntem ve teknikleri kullanılmıştır. Nitel araştırma, toplumsal ya da insanî bir problemi anlamak ve açıklamak için kendine has metodolojik gelenekler kullanan bir soruşturma sürecidir (Creswell, 1998; Akt. Turan, Bektaş, Yalçın ve Armağan, 2016). Nitel araştırma çok sayıda kavramsal modele ayrılmaktadır. Bu çalışma, yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılarak elde edilen nitel verilerin incelenmesine imkân veren nitel araştırma yöntemlerinden biri olan olgu bilim modelinde gerçekleştirilmiştir. Olgu bilim çalışmalarında genellikle belli bir olguya yönelik bireysel algıların veya düşüncelerin ortaya çıkarılması ve yorumlanması amaçlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Çalışma Grubu

Araştırmaya, Bolu merkez ilçedeki 5 devlet ortaokulunun 8.sınıflarında eğitim-öğretim gören, eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarına devam eden 64 öğrenci ile bu okullarda görev yapan, söz konusu kurslarda görev alan 12 öğretmen katılmıştır. Okullar, öğrenciler ve öğretmenler seçilirken 2014-2015 eğitim-öğretim yılı ikinci dönemi ve/veya yaz dönemi ile 2015-2016 birinci döneminde bu kurslara katılanlar dikkate alınmıştır. Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş için düzenlenen Merkezi Ortak Sınavdan (TEOG) dolayı söz konusu kurslara 8. sınıflarda katılımın ve ilginin daha yüksek olması araştırmaya 8.sınıf öğrencilerinin dâhil edilmesine neden olmuştur. Görüşmeler, 2015-2016 eğitim-öğretim yılı birinci döneminde yapılmıştır. Öğrencilerin yaş ortalamasının düşük olması, kendilerini ifade etmede sıkıntı yaşayabilmeleri gibi sebeplerle öğrenci katılımcı sayısı yüksek tutulmuştur.

Veri Toplama Aracı

Öğrencilerin eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik görüşlerini belirlemek için yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşme formunu hazırlama sürecinde geçerlik ve güvenilirlik çalışması kapsamında; ilgili literatür taranmış, eğitimi destekleme ve yetiştirme kursu yönergesi incelenmiş, elde edilen bilgiler ışığında açık uçlu sorular hazırlanmış, iç geçerlilik için alan uzmanı üç kişinin görüşü ve katılımcı teyidi alınmıştır. Kapsam geçerliliği için uzman görüşü alınan form, Türkçe öğretimi alan uzmanının görüşleri doğrultusunda düzenlenerek iki öğretmen ile beş öğrenciye (araştırma grubu dışında) ön uygulama yapılmıştır. Ön uygulamada soruların katılımcılar tarafından anlaşıldığı belirlenmiştir. Elde edilen veriler literatürle karşılaştırılarak doğruluğu kontrol edilmiş ve formun nihaî şekli verilmiştir. Veri toplama aşamasında farklı gruplardaki katılımcılara araştırmanın amacı kapsamında belirtilen 5 ayrı açık uçlu soru sorularak veri elde edilmeye çalışılmıştır.

Verilerin Analizi

Öğrencilerin ve öğretmenlerin eğitimi destekleme ve yetiştirme kursları ile ilgili olarak görüşlerinin çözümlenmesinde nitel veri analiz tekniklerinden biri olan betimsel analiz kullanılmıştır. Betimsel analizde elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Görüşülen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verilir. Betimsel analizin amacı, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır. Bu amaçla elde edilen veriler, önce sistematik ve açık bir biçimde betimlenir. Daha sonra yapılan betimlemeler açıklanır, yorumlanır ve nihayetinde birtakım sonuçlara ulaşılır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bulgular sunulurken bir kavramın/düşüncenin kaç kez tekrar ettiği frekanslarla belirtilerek temalar altında sıralanmıştır. Çarpıcı görüşler aynen alınmış ve görüş sahibinin öğrenci ya da öğretmen olduğu

belirtilmiş, öğrenci ve öğretmenlere numara/kod verilmiştir. Toplanan veriler her iki araştırmacı tarafından öncelikle ayrı ayrı analize tabi tutulmuştur. Analiz sonucu elde edilen verilerin geğerliğini test etmek için bireysel analizlerin sonuçlarını tartışarak görüş birliğine varan araştırmacılar, görüş birliği oranını hesaplamak için “Görüş Birliği/(Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı) *100” formülünü kullanmış, öğrenci ve öğretmen görüşlerine yönelik analizlerde % 98 oranında görüş birliğine varmışlardır. Bu oran, araştırma için güvenilir kabul edilmiştir (Miles ve Huberman, 1994). Kalan %2’lik kısımda ise veriler birlikte değerlendirilerek bir mutabakata varılmıştır.

Bulgular

Çalışmanın bu bölümünde eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının değerlendirilmesi, kursların öğrencilerin motivasyonuna ve ders performansına etkisi, olumlu ve eksik yönlerinin belirtilmesine ilişkin bilgiler sırasıyla sunulmuştur.

Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Değerlendirilmesi

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının öğrenciler tarafından değerlendirilmesine ilişkin sonuçlar Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1

Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Değerlendirilmesine İlişkin Öğrenci Görüşleri

Görüşler	f	%
Olumlu	63	98.44
Olumsuz	-	-
Nötr	1	1.56
Toplam	64	100

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının genel olarak değerlendirilmesine yönelik olarak öğrencilerin %98.44’ü olumlu yönde görüş belirtmiş olup hiçbir öğrenci olumsuz yönde görüş belirtmemiştir. Bu bulgu, kurslar ile ilgili önemle üzerinde durulması gereken bir veridir. Destekleme ve yetiştirme kurslarının genel olarak değerlendirilmesine yönelik olumlu öğrenci görüşlerine örnek teşkil eden bazı ifadeler; “Benim gittiğim özel kurstan çok, bu kurstan verim aldım.”(13 numaralı öğrenci), “Güzel vakit geğirdiğim bir yer.” (15 numaralı öğrenci), “Böyle bir şey yapılmasında geğ bile kalındı.” (41 numaralı öğrenci) şeklinde dir. Araştırmaya katılan öğrencilerden sadece 58 numaralı öğrenci nötr yönde görüş belirtmiş olup bunu da zaman zaman sınıf yönetiminde meydana gelen aksaklıklar ile ifade etmiştir.

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının öğretmenler tarafından değerlendirilmesine ilişkin sonuçlar Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2
Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Değerlendirilmesine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	f	%
Olumlu	8	66.67
Olumsuz	-	-
Olumlu/Çekinceli	4	33.33
Toplam	12	100

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının genel olarak değerlendirilmesine yönelik olarak öğretmenlerin %66.67'si tamamen olumlu, % 33,33'ü ise olumlu olmakla beraber çekinceli yönde görüş ifade etmiş olup olumlu öğretmen görüşlerinden bazıları "... gönüllülük esasına dayandığı için gelen öğrencilerin dikkat ve motivasyonu üst düzeyde..." (A kodlu öğretmen), "...maddi imkânsızlıklardan dolayı takviye alamayan merkezdeki ve ilçelerdeki öğrenciler için güzel bir imkân..." (B kodlu öğretmen), "...sadece bu kurslara katılarak TEOG sınavında başarılı olan öğrenciler var." (F kodlu öğretmen) şeklinde ifade edilmiştir. Öğrencilerin görüşlerinde olduğu gibi kursların genel değerlendirmesine yönelik olarak hiçbir öğretmen olumsuz bir görüşte bulunmamıştır. Öğretmenlerin de hiçbirinin olumsuz yönde bir görüşünün olmamasından yola çıkarak destekleme ve yetiştirme kurslarının sadece öğrencilerde değil, aynı zamanda öğretmenlerde de olumlu yönde bir izlenim bıraktığı söylenebilir. Olumlu/çekinceli yönde görüş bildiren Ç, D, G, I kodlu öğretmenler özü itibarıyla kurslara çok iyimser yaklaştıklarını, ancak kurslarla birlikte ders yükünün arttığını ve bunun da hem öğrenci hem de öğretmende bedensel ve zihinsel yorgunluğa sebebiyet verdiğini belirtmişlerdir.

Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Motivasyona Etkisi

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının motivasyona etkisinin öğrenciler tarafından değerlendirilmesine ilişkin sonuçlar Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3
Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Motivasyona Etkisine İlişkin Öğrenci Görüşleri

Görüşler	f	%
Olumlu	58	90.62
Olumsuz	1	1.56
Olumlu/Çekinceli	1	1.56
Nötr	4	6.26
Toplam	64	100

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının motivasyona etkisine yönelik olarak öğrencilerin %90.62'si olumlu, %6.26'sı nötr, %1.56'sı olumsuz, %1.56'sı ise olumlu ancak çekinceli yönde görüş belirtmiştir. Olumlu görüş bildiren öğrencilere ait bazı ifadeler "Öğrenememe korkusunu yok etti." (20 numaralı

öğrenci), “Sınava girmeden önce stres yapmadım. Bunu kursta işlemitik, oradan biliyorum diye düşünerek girdim.” (28 numaralı öğrenci), “İyi etkiledi, bazı dersleri sevmezken sevmemi sağladı.” (31 numaralı öğrenci), “Derslere ön yargısız yaklaşmamı sağladı.” (37 numaralı öğrenci) şeklindedir. Olumsuz motivasyon etkisine sahip tek öğrenci olan 25 numaralı öğrenci “Kötü yönde etkiledi. Çünkü beklentimin çok altında bir sınıfa girdim.” şeklinde görüş belirtmiştir. Ancak, kurs merkezleri “...öğrencilerin bir önceki yıla ait ağırlıklı yılsonu başarı puanı, Bakanlıkça veya kurs müdürlüğünce yapılacak tarama test sonuçları; kursiyerlerin diploma notu gibi ölçülebilir kriterleri de dikkate alarak sınıf oluşturma iş ve işlemlerini yapar (Madde 1.19).” (MEB, 2015a) hükmü gereğince başarı sıralamasına göre sınıf oluşturmak zorundadırlar. Olumlu/Çekinceli görüşe sahip tek öğrenci olan 17 numaralı öğrenci “Haftanın neredeyse her günü okula gelmek sıkıcı ve yorucu oldu ama birkaç hafta geçince alışmaya başladım, sonra da sevdim.” şeklinde görüş belirtmiştir. 19, 40, 42, 47 numaralı öğrenciler ise kursların motivasyonlarına herhangi bir yönde etkisinin olmadığını ifade etmişlerdir.

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının öğrencilerin motivasyonuna etkisinin öğretmenler tarafından değerlendirilmesine ilişkin sonuçlar Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4

Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Öğrenci Motivasyonuna Etkisine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	f	%
Olumlu	9	75
Olumsuz	-	-
Olumlu/Çekinceli	3	25
Toplam	12	100

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının öğrencilerin motivasyonuna etkisine yönelik olarak öğretmenlerin %75’i olumlu, %25’i ise olumlu ancak çekinceli yönde görüş belirtmiştir. Öğretmen görüşlerinin tamamına bakıldığında öğretmenlerin %100’nün eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının öğrenci motivasyonuna olumlu katkıda bulunduğunu ifade ettiği görülmektedir. Olumlu ancak çekinceli yönde görüş belirten Ç, D, G, I kodlu öğretmenler ders yükü fazlalığının kurs süreci içerisinde yorgunluğa sebebiyet verebileceği ve bunun da motivasyonu düşürebileceği endişesini taşımaktadırlar.

Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Ders Performansına Etkisi

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının ders performansına etkisinin öğrenciler tarafından değerlendirilmesine ilişkin sonuçlar Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5
Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Ders Performansına Etkisine İlişkin Öğrenci Görüşleri

Görüşler	f	%
Olumlu	63	98.44
Olumsuz	-	-
Nötr	1	1.56
Toplam	64	100

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının ders performansına etkisine yönelik olarak öğrencilerin %98.44'ü olumlu, %1.56'sı nötr yönde görüş belirtmiştir. Hiçbir öğrenci ders performansına yönelik olarak olumsuz yönde görüş belirtmemiştir. Ders performansına yönelik olarak bazı öğrencilerin olumlu ifadeleri "...potansiyel performansımı ikiye katladı." (1 numaralı öğrenci), "Başka bir yere ihtiyaç kalmadı." (16 numaralı öğrenci), "Derslerde dikkatim dağılmıyor, her zaman parmak kaldırıyorum." (37 numaralı öğrenci), "...parmağım derste sürekli havada..." (38 numaralı öğrenci) şeklindedir. Ders performansına yönelik nötr görüşe sahip tek öğrenci olan 25 numaralı öğrenci ise görüşünü "Pek etkilemedi, en fazla 1-2 puan" şeklinde ifade etmiştir.

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının öğrencilerin ders performansına etkisinin öğretmenler tarafından değerlendirilmesine ilişkin sonuçlar Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6
Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Öğrencilerin Ders Performansına Etkisine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	f	%
Olumlu	11	91.67
Olumsuz	-	-
Olumlu/Çekinceli	1	8.33
Toplam	12	100

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının öğrencilerin ders performansına etkisine yönelik olarak öğretmenlerin %91.67'si olumlu, %8.33'ü ise olumlu ancak çekinceli yönde görüş belirtmiştir. Öğretmen görüşlerinin tamamına bakıldığında öğretmenlerin %100'nün eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının öğrencilerin ders performansına olumlu katkıda bulunduğunu ifade ettiği görülmekte olup görüşlerini "...en alt seviyedeki öğrenciyi bile ders performansı açısından olumlu etkilemiştir." (A kodlu öğretmen), "...özellikle durumu zayıf olan öğrencilerin kendilerine daha çok güvenleri geliyor ve başarabileceklerini görüyorlar." (Ç kodlu öğretmen), "...sınıf içinde vasat kalan öğrencilerin performansını etkiledi." (D kodlu öğretmen) şeklinde ifade etmişlerdir. Olumlu/Çekinceli görüşe sahip G kodlu öğretmen görüşünü "Kurslar öğrencilerin derslerindeki başarısını artırdı. Ancak sürekli

okulda zaman geçirmeleri öğrencileri yordu.” şeklinde açıklayarak öğrencilerin okulda uzun süre kalmalarının yorgunluğa sebebiyet verdiğini vurgulamıştır.

Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına Yönelik Olumlu Görüşler

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik olumlu ğrenci görüşlerine ilişkin sonuçlar Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7

Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına Yönelik Olumlu ğrenci Görüşleri ve Ait Oldukları Temalar

Tema	Görüşler	f
Akademik	1. Derse katılım artışı	41
	2. Konu tekrarı	34
	3. Ders notlarında artış	25
	4. Başarı artışı	23
	5. Pekiştirme	22
	6. Soru çözme	20
	7. Anlama/öğrenme düzeyinde artış	17
	8. Faydalı/verimli	16
	9. Ön hazırlık	15
	10. Derslere destek	5
	11. Eksik giderme	5
	12. Sınava hazırlık	3
Psikolojik	1. Kendi okulunda tercih ettiği öğretmenden kurs alma	18
	2. İlgi, istek düzeyinde artış	13
	3. Güven/özgüven artışı	10
	4. Güzel/mükemmel	5
	5. Okula uyum sağlama	4
	6. Okula karşı olumlu tutum geliştirme	4
	7. Düzenli alışma becerisi kazandırması	2
	8. Okula olan bağlılığı artırması	2
	9. Kaygıyı azaltması	2
	10. Düzenli/disiplinli oluşu	2
Ekonomik	1. Zaman yönetimi	6
	2. Ücretsiz olması	5
	3. Sınıf mevcutlarının uygunluğu	3
Sosyolojik	1. Sosyalleşmeyi sağlaması	2
	2. Eğlenceli	2

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik olumlu görüş bildiren öğrencilerin görüşleri akademik, psikolojik, ekonomik ve sosyolojik olmak üzere dört tema altında incelenmiştir. Öğrenciler akademik teması altında; derse katılım artışı ($f=41$), konu tekrarı ($f=34$), ders notlarında artış ($f=25$), başarı artışı ($f=23$), pekiştirme ($f=22$), soru çözme ($f=20$), anlama/öğrenme düzeyinde artış ($f=17$), faydalı/verimli ($f=16$), ön hazırlık ($f=15$), derslere destek ($f=5$), eksik giderme ($f=5$), sınava hazırlık ($f=3$) şeklinde görüş belirtmişlerdir.

İkinci tema olan psikolojik temasında, kendi okulunda tercih ettiği öğretmenden kurs alma ($f=18$), ilgi/istek düzeyinde artış (13), güven/özgüven artışı ($f=10$), güzel/mükemmel ($f=5$), okula uyum sağlama ($f=4$), okula karşı olumlu tutum geliştirme ($f=4$), düzenli çalışma becerisi kazandırması ($f=2$), okula olan bağlılığı artırması ($f=2$), kaygıyı azaltması ($f=2$), düzenli/disiplinli oluşu ($f=2$) öğrencilerce belirtilen görüşler olarak ortaya çıkmıştır.

Üçüncü tema olan ekonomik temasında, zaman yönetimi ($f=6$), ücretsiz olması ($f=5$), sınıf mevcutlarının uygunluğu ($f=3$); dördüncü tema olan sosyolojik temasında ise sosyalleşmeyi sağlaması ($f=2$), eğlenceli olması ($f=2$) şeklinde görüş öğrencilerce belirtilmiştir.

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik olumlu öğretmen görüşlerine ilişkin sonuçlar Tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8

Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına Yönelik Olumlu Öğretmen Görüşleri ve Ait Oldukları Temalar

Tema	Görüşler	f
Akademik	1. Soru çözme	9
	2. Derse katılım artışı	8
	3. Konu tekrarı	8
	4. Başarı artışı	7
	5. Ön hazırlık	7
	6. Pekiştirme	5
	7. Faydalı/verimli	5
	8. Seviye grupları	5
	9. Derslere destek	4
	10. Sınava hazırlık	3
	11. Eksik giderme	2
Psikolojik	1. Güven/özgüven artışı	9
	2. Kendi okulunda tercih ettiği öğretmenden kurs alma	8
	3. Rahat ortam	4
	4. Kaygıyı azaltması	2
	5. Öğrenci gönüllüğü	2
	6. Dikkat artımı	1
Ekonomik	1. Ücretsiz olması	5
	2. Sınıf mevcutlarının uygunluğu	3
Sosyolojik	1. Samimi iletişim	4
	2. Olumlu rekabet ortamı sağlaması	1

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik olumlu görüş bildiren öğretmenlerin görüşleri de akademik, psikolojik, ekonomik ve sosyolojik olmak üzere dört tema altında toplanmıştır. Öğretmenler akademik temasında, soru çözme ($f=9$), derse katılım artışı ($f=8$), konu tekrarı ($f=8$), başarı artışı ($f=7$), ön hazırlık ($f=7$), pekiştirme ($f=5$), faydalı/verimli ($f=5$), seviye grupları ($f=5$), derslere destek ($f=4$), sınava hazırlık ($f=3$), eksik giderme ($f=2$); psikolojik temasında, güven/özgüven artışı ($f=9$), kendi okulunda tercih ettiği

öğretmenden kurs alma ($f=8$), rahat ortam ($f=4$), kaygıyı azaltması ($f=2$), öğrenci gönüllüğü ($f=2$), dikkat artımı ($f=1$); ekonomik temasında, ücretsiz olması ($f=5$), sınıf mevcutlarının uygunluğu ($f=3$); sosyolojik temasında ise samimi iletişim ($f=4$), olumlu rekabet ortamı sağlaması ($f=1$) şeklinde belirtilmiştir.

Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Dezavantajlı Yanlarına İlişkin Bulgular

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının dezavantajlı yönlerinin öğrenciler tarafından değerlendirilmesine ilişkin sonuçlar Tablo 9'da sunulmuştur.

Tablo 9

Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Dezavantajlı Yönlerine İlişkin Öğrenci Görüşleri

Görüşler	<i>f</i>	%
Dezavantaj Var	21	32.81
Dezavantaj Yok	43	67.19
Toplam	64	100

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının dezavantajlı yönlerine yönelik olarak öğrencilerin %32.81'i dezavantaj var, %67.19'u ise dezavantaj yok yönünde görüş belirtmiştir.

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarında dezavantaj olduğunu düşünen öğrencilerinin görüşleri Tablo 10'da sunulmuştur.

Tablo 10

Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına Yönelik Öğrenci Görüşlerine Göre Dezavantajlar

Görüşler	<i>f</i>
1. Teneffüs sürelerinin kısalığı	8
2. Kurslara öğgü kaynak kitabın olmayışı	5
3. Deneme sınavlarının azlığı	3
4. Hafta sonu ders saatlerinin fazlalığı	3
5. Soru çözüme sayısındaki azlık	3
6. Sıkılđanlık	2
7. Eve ödev verilmesi	1
8. Gece derslerinin ulaşım problemi oluşturması	1

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik olarak dezavantaj yönünde görüş bildiren öğrenciler, teneffüs sürelerinin kısalığını ($f=8$) en büyük dezavantaj olarak görmekte-dirler. Kurslara öğgü kaynak kitabın olmayışı ($f=5$) öğrencilerce en büyük ikinci dezavantaj olarak görülmektedir. Deneme sınavlarının azlığı ($f=3$), hafta sonu ders saatlerinin fazlalığı ($f=3$), soru çözüme sayısındaki azlık ($f=3$), sıkılđanlık ($f=2$), eve ödev verilmesi ($f=1$) ve gece derslerinin ulaşım problemi oluşturması ($f=1$) ise diğer dezavantajlı unsurlar olarak görülmektedirler.

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının dezavantajlı yönlerinin öğretmenler tarafından değerlendirilmesine ilişkin sonuçlar Tablo 11’de sunulmuştur.

Tablo 11
Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Öğretmenler Açısından Dezavantajlı Yönlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	f	%
Dezavantaj Var	12	100
Dezavantaj Yok	-	-
Toplam	12	100

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının dezavantajlı yönlerine yönelik olarak öğretmenlerin tümü ($f=12$) dezavantaj var yönünde görüş belirtmişlerdir.

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarında dezavantaj olduğunu düşünen öğretmenlerin görüşleri Tablo 12’de sunulmuştur.

Tablo 12
Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına Yönelik Öğretmen Görüşlerine Göre Dezavantajlar

Görüşler	f
1. Yorucu	10
2. Kursa özgü doküman azlığı	7
3. Yoğun	6
4. Zaman problemi	4
5. Sanatsal-sosyal faaliyet kısıtlığı	1

Destekleme ve yetiştirme kurslarının dezavantajlı yönlerine yönelik olarak öğretmenlerce en sık ifade edilen görüşler arasında kursların yorucu ($f=10$) olması, kurslara özgü doküman azlığı ($f=7$), yoğunluğa sebebiyet vermesi ($f=6$) göze çarpmaktadır. Bu dezavantajları zaman problemi ($f=4$) ve sanatsal-sosyal faaliyet kısıtlığı ($f=1$) takip etmektedir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Türkiye’de ilk olarak 2014-2015 eğitim-öğretim yılında uygulamaya konulan destekleme ve yetiştirme kursları oldukça yeni bir uygulamadır. Her yeni uygulamada olduğu gibi bu kurslarda da uygulama safhasında göze çarpan, uygulayıcılara süreç ile ilgili değerlendirme yapma fırsatı tanıyan unsurlar bulunmaktadır. Bu kurslarda eğitim gören öğrenciler ile görev yapan öğretmenlerin uygulamaya dönük görüşleri, ilk elden sağlıklı ve güvenilir bilgi alma noktasında büyük değere sahiptir. Bu amaçla yapılan araştırmada elde edilen sonuçlar tartışılarak önerilerde bulunulmuştur.

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının genel olarak değerlendirilmesine yönelik olarak öğrencilerin büyük çoğunluğu olumlu yönde görüş belirtmiştir. Öğrencilerden sadece %1.56’sı nötr yönde görüş belirtmiş olup hiçbir öğrenci olumsuz bir genel değerlendirmede bulunmamıştır.

Öğretmenlerin ise çoğunluğu tamamen olumlu, bir kısmı ise olumlu olmakla beraber çekinceli yönde görüş beyan etmişlerdir. Öğretmenlerden olumsuz yönde bir görüş bildiren olmamıştır. Öğretmenler açık ve sosyal sistem olan eğitim kurumlarında ürün olan öğrencilerin yetiştirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Amaç, ürün ve işleyiş unsurları göz önüne alındığında eğitim kurumlarının toplumun hemen hemen tümünü ilgilendiren kurumlar oldukları görülmektedir (Argon ve Dilekçi, 2014). Bu eğitim kurumları, eğitim sisteminde süreç içerisinde meydana gelen birtakım değişimler, bu değişimlere bağlı olarak da eğitim ile ilgili bazı düzenlemeler ile karşılaşmaktadır. İzleyenlerce benimsenmeyen değişimler genellikle direnç ile karşılaşabilmekte, bu direncin süresi ve şiddeti arttıkça hedeflerde sapmalar olabilmektedir. Nihayetinde uygulama konulmaya çalışılan yenilik başarısızlığa uğrayabilir. Ancak benimsenen, izleyenlerde pozitif duygu oluşturan bir değişim hareketi uygulama alanı bulabilir, uygulayıcılara nihaî hedefe ulaşmak için büyük kolaylıklar sağlayabilir. Değişim çabasına yönelik bu olumlu tutum motivasyonun artmasına katkıda bulunabilir.

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının motivasyona etkisine yönelik olarak öğrencilerin tamamına yakını olumlu yönde görüş belirtmiştir. Güdüleme, isteklendirme anlamlarına gelen motivasyon, öğrenciler için önemli yere sahip olup öğrencilerin öğrenme sürecinde üstleneceği rolü etkiler (Biçer, 2016). Motivasyon düzeyi yüksek öğrencilerin eğitim-öğretim faaliyetlerinde istedik davranışları ortaya koymaları, istenilen hedeflere ulaşmaları, nihayetinde başarılı olma olasılıkları hayli yüksektir. Broussard ve Garrison (2004); Lepper vd. (2005); Lemos ve Verissimo (2014); Çolak ve Cırık'ın (2015) araştırmalarında akademik başarı ile içsel motivasyon arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Bu çerçevede öğrencilerin %90.62'sinin eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının motivasyonlarını yükselttiklerini ifade etmeleri önemli bir veridir. Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının motivasyona etkisine yönelik olarak öğretmenlerin de çoğunluğu olumlu, bir kısmı ise olumlu ancak çekinceli yönde görüş belirtmiştir. Öğretmen görüşlerinin toplamına bakıldığında öğretmenlerin tamamının eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının öğrenci motivasyonuna olumlu katkıda bulunduğunu ifade ettiği görülmektedir. Bu sonuç, önemli bir veridir. Çünkü motivasyon, öğrenme çabalarını geliştiren misyonlara yönelik olarak öğrencilerin uzun süreli ve etkin katılım sağlamalarını olası kılmaktadır. Bu sebeple öğrenme etkinliği için motivasyon büyük önem taşımaktadır (Kotaman, 2008). Motivasyon, öğrencinin öğrenme sürecinde karşısına çıkan engellerle mücadele edişini, öğrenme görevlerini seçimini, bu görevleri yerine getirmek için harcadığı çabayı açıklayan bir değişken olarak akademik başarının sağlanmasında da önemli bir role sahiptir (Çolak ve Cırık, 2015). Bazı öğretmenler ise öğrencilerin aşırı ders yükünün kurs süreci boyunca fiziksel ve zihinsel yorgunluğa sebebiyet verebileceğini ve nihayetinde motivasyonu azaltacağı kaygısını taşımaktadırlar. Bilindiği üzere motivasyon, davranış ve

performansı yönlendiren ve devam ettiren bir süreçtir (Ivancevich, Matteson, 1990; Akt. Mercanlıoğlu, 2012). Bu sebeple ders yükü fazlalığından kaynaklanabilecek motivasyon düşüklüğü olasılığı, üzerinde önemle durulması gereken bir husus olup gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir. Öğretmen ve öğrencilerin yüksek bir motivasyona sahip oldukları bu uygulamanın ders performansını olumlu yönde etkilemesi beklenmektedir.

Araştırma sonuçlarında da eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının ders performansına etkisine yönelik olarak öğrencilerin neredeyse tamamı olumlu yönde görüş belirttikleri görülmektedir. Hiçbir öğrenci ders performansına yönelik olarak olumsuz yönde görüş belirtmemiştir. Öğrenciler, eğitim-öğretim faaliyetlerine katılırken ders içerisinde sergiledikleri yüksek performans, onları bir yandan akademik anlamda başarılı olmaya sevk ederken bir yandan da sınıf ortamında, akranları içerisinde, özgüveni yüksek, derse karşı olumlu tutum geliştiren bireyler konumuna getirmektedir. Akademik başarıyı arttıran, özgüven sağlayan yüksek ders performansı öğrenciyi mutlu ve tatmin etmektedir. Ders performansının düşük olması ise öğrencilerde birtakım problemlere yol açabilir. Ergin'in (2009) de ifade ettiği gibi öğrenme performansı düşük öğrencilerde üç olasılıktan söz edilebilir; bilişsel süreçlerde yaşanan problemler (öğrenme güçlüğü), duygusal problemler (benlik algısı) ve davranışsal problemler (hareketlilik). Bu kurslara akademik düzeyi düşük, orta, yüksek her gruptan öğrenci katılabilmektedir. Bu çerçevede, araştırmaya katılan öğrencilerin %98.44'ünün eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının ders performanslarını artırdığını ifade etmesi üzerinde durulması gereken bir sonuç olarak ortaya çıkmaktadır. Öğretmenlerin çoğunluğu olumlu, bir kısmı ise olumlu ancak çekinceli yönde görüş belirtmiştir. Öğretmenlerin de hiçbiri olumsuz yönde bir görüş belirtmemiştir. Bilindiği üzere ders performansı artan öğrencilerde öz yeterlilik inancının da arttığı söylenilebilir. Bu öğretmenler için önemli husustur. Çünkü öz yeterlilik, yeni bir öğrenmenin gerçekleşmesinde, becerinin kazanılmasında ve nihayetinde bu yeni öğrenimin ya da becerinin uygulamaya konmasında önemli bir fonksiyon görmektedir (Kotaman, 2008). Güçlü bir öz yeterlilik, iyilik hali ile başarının oluşmasını ve en önemlisi kişisel gelişimi ile becerilerin çeşitlenmesini sağlar (Yıldırım ve İlhan, 2010).

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik olarak olumlu görüş bildiren öğrencilerin görüşleri akademik, psikolojik, ekonomik ve sosyolojik olmak üzere dört tema altında toplanmıştır. Akademik başarı, okul ortamında öğrencinin ders veya akademik programlardan ne ölçüde faydalandığının bir göstergesidir (Carter ve Good, 1973; Akt. Keskin ve Sezgin, 2009). Öğrenciler akademik temasında, derse katılım artışı, konu tekrarı, ders notlarında artış, başarı artışı, pekiştirme, soru çözme, anlama/öğrenme düzeyinde artış, faydalı/verimli, ön hazırlık, derslere destek, eksik giderme, sınava hazırlık şeklinde görüş belirtmişlerdir. Araştırma verileri, eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının özellikle öğrencilerin derse katılımını artırdığını,

öğrencilere konuları tekrar etme imkânı sağladığını, okul başarısını yükselttiğini, var olan bilgileri pekiştirdiğini, örgün eğitime nazaran daha fazla soru çözme imkânı sağladığını, hazır bulunuşluk düzeyini artırdığını göstermektedir. Bireyin akademik anlamda başarılı olması veya başarısızlığı, bireyin öncelikle kendisi ve ailesi, nihayetinde bir parçası olduğu toplum açısından büyük önem arz etmektedir. Akademik açıdan, vasıflı, donanımlı insangücü hacminin toplumların gelişmesinde, ilerlemesinde büyük güç olduğu bilinmektedir (Yıldırım, 2000). Bu sebeple eğitim sistemimizin istediği başarılı, üretken, katma değer sağlayan bireylerin yetişmesi için akademik teması altında elde edilen bu sonuçlar önem arz etmektedir.

İkinci tema olan psikolojik temasında, öğrencilerin eğitimi destekleme ve yetiştirme kursları ile kendilerini psikolojik olarak nasıl hissettikleri, bu kurslara devam ederken psikolojik olarak iyi olma düzeyleri ele alınmıştır. Psikolojik iyi olma, kişinin mevcut yeteneğini etkili, verimli ve en yüksek düzeyde kullanabilmesidir (Ryff, 1989; Akt. Tekin, 2014). Psikolojik teması altında, kendi okulunda tercih ettiği öğretmenden kurs alma öğrencilerce en sık dile getirilen görüş olmuştur. Öğrencilerin eğitim-öğretim ile ilgili uygulama ve faaliyetlere alışıksız olduğu, kendini güvende hissettiği fiziki mekânda katılmayı önemsedikleri söylenebilir. Benzer şekilde Şad ve Şahiner'in (2016) araştırmasında öğrenciler kendi okullarında sınava girmelerini TEOG sisteminin en güçlü yönü olduğunu ifade etmişlerdir. Kendi okulunda tercih ettiği öğretmenden kurs alma görüşünden sonra en sık ifade edilen ikinci görüş ise ilgi/istek düzeyindeki artıştır. Hazırlanan TIMSS 2011 raporunda da sınıf ortamındaki ilgisiz öğrencilerin sayısında azalma oldukça öğrencilerin akademik başarılarının artma eğiliminde olacağı sonucuna ulaşılmıştır (Büyüköztürk, Çakan, Tan ve Atar, 2014). Bu görüşleri sırasıyla güven/özgüven artışı, güzel/mükemmel, okula uyum sağlama, okula karşı olumlu tutum geliştirme, düzenli çalışma becerisi kazandırması, okula olan bağlılığı artırması, kaygıyı azaltması, düzenli/disiplinli oluşu takip etmektedir. Herhangi bir uygulamaya yönelik pozitif bir psikolojik tutuma sahip olmak uygulamanın başarılı olmasına önemli katkı sunar. Araştırmada eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının okula olan ilgiyi artırdığı, okula uyum sağlamaya katkı sunduğu, okula karşı olumlu tutum geliştirdiği ve bağlılığı artırdığı sonucuna ulaşılmış olup bu veriler ışığında uygulamanın öğrencilerce pozitif yönde algılandığı söylenebilir.

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik olarak ekonomik temelde incelenebilecek bazı görüşler öğrenciler tarafından ifade edilmiştir. Ekonomik kavramı az masraflı, kazançlı, hesaplı, iktisadi (TDK, 2016) anlamlarına gelmekte olup eğitim uygulamaları ile ilişkilidir. Araştırmaya katılan öğrenciler ekonomik teması altında, zaman yönetimi kavramını en sık dile getirmişlerdir. Aynı okul bünyesinde hem örgün eğitimi hem de destek eğitimi almak öğrencilere zamanı etkili kullanma konusunda büyük

kolaylıklar sağlamaktadır. Kurslar sayesinde zamanı iyi yönetme imkânı bulan öğrenciler enerjilerini de, mali güçlerini de iktisadî kullanma olanağına sahip olacaklardır. Kursların ücretsiz olması üzerinde durulması gereken önemli diğer bir husus olup eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak için de etkili bir unsurdur. Çünkü Gök'ün de (2004) ifade ettiği gibi gelir ve sınıf paylaşımındaki eşitsizlik daima, eğitim hakkının belirlenmesinde tesirli olmuştur. Nartgün, Altundağ ve Özen'in (2012) araştırmasında “dershanelere ödenen ücretler aile bütçesi üzerinde önemli bir yükür” ve “dershaneler ekonomik durumu iyi öğrencilere avantaj sağlar” ifadelerinin her ikisine de öğrencilerin %100'ünün katıldığı bulgusuna ulaşılmış olup eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının ücretsiz olmasının önemini ortaya koyması açısından dikkate değerdir. Sınıf mevcutlarının uygunluğu öğretmenin ve öğrencinin ders saatini ekonomik kullanmaları için uygun şartlar sağlamaktadır. Yapılan bazı araştırmalar sınıftaki öğrenci sayısının akademik başarıyı etkilediğini göstermektedir (McGiverin, Gilman ve Tillitski, 1989; Akt. Akbaba-Altun, 2009). Eğitimde niteliği düşüren birçok faktör olup bu faktörlerin başında da sınıfların kalabalık olması gelmektedir. Öğrenci ve öğretmen etkileşimi kalabalık sınıflarda gereğince sağlanamayacağından dolayı hem eğitim programları istenilen düzeyde uygulanma sahası bulamaz hem de ulaşılmak istenilen hedeflere ulaşamaz (Sarier, 2010). Bu noktadan hareketle eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarındaki sınıf mevcudu sınırlaması zamanı ekonomik kullanmak ve dolayısıyla kaliteli bir eğitim almak için önemlidir.

Toplum bilimi ile ilgili olan unsurları içeren sosyolojik kavramı insan ilişkilerini bünyesinde barındıran, yapısı gereği sosyal bir sistem olan okullar ve eğitim sistemi ile ilişkilidir. Sosyolojik teması altında öğrenciler, kurslarla ilgili olumlu görüşlerini sosyalleşmeyi sağlaması ve eğlenceli olması şeklinde belirtmişlerdir. Bireyin sosyal yapının bir parçası haline gelmesini sosyalleşme sağlamaktadır (Kağıtçıbaşı, 1988). Birey, süreç içerisinde sosyal yapının üyesi durumuna gelir ve toplumun diğer bireyleri ile benzer davranımları sergiler (Bozkurt, 2006). Bu doğrultuda, kurslar bünyesinde öğrencilerin istekleri doğrultusunda farklı öğretmenlerden ders alması doğal olarak onları farklı öğrenciler ve yaşantılar ile karşılaştıracaktır. Bu durum öğrencilere farklı bir sosyal ortama girme şansı tanıdığı gibi öğrenciler için eğlenceli olabilecek bir ortamın da oluşmasına katkı sunmaktadır.

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik olumlu görüş bildiren öğretmenlerin görüşleri de akademik, psikolojik, ekonomik ve sosyolojik olmak üzere dört tema altında toplanmıştır. Öğretmenler akademik temasında, soru çözme, derse katılım artışı, konu tekrarı, başarı artışı, ön hazırlık, pekiştirme, faydalı/verimli, seviye grupları, derslere destek, sınava hazırlık, eksik giderme; psikolojik temasında güven/özgüven artışı, kendi okulunda tercih ettiği öğretmenden kurs alma, rahat ortam, kaygıyı azaltması, öğrenci gönüllüğü, dikkat artımı; ekonomik temasında ücretsiz olması, sınıf mevcutlarının

uygunluğu; sosyolojik temasında ise samimi iletişim, olumlu rekabet ortamı sağlaması şeklinde görüş belirtmiştir. Öğretmen görüşleri incelendiğinde soru zme akademik temasında en sık dile getirilen olumlu görüş olmuştur. Örgün eğitim-ğretim süresince çeşitli sebeplerle istedikleri düzeyde soru zme fırsatı bulamayan öğretmenler, konuların pekişmesine katkı sağlayacak düzeyde soru üzümünü kurslarda sağlayabilme fırsatını elde etmeyi önemli görmektedir. Çünkü merkezi sınavlarda başarılı olmak için yeterli bilgiye sahip olmanın yanında çok sayıda soru zmne de ihtiyaç vardır. Psikolojik temasında ise güven/zgven en sık ifade edilen görüş olmuştur. Özgüven, kişilerin öz varlıklarına yönelik yaptıkları çıkarımlarını, kendilerinin başarılı, önemli, yeterli ve değerli olup olmamalarına ilişkin inançlarını, tutumlarını kapsar (Coopersmith, 1967; Akt. zdemir, 2016). Eğitim kurumlarının temel hedeflerinden biri de özgüveni yüksek bireyler yetiştirmektir. Çünkü zgveni yüksek birey çevresine kolaylıkla uyum sağlayabilir, karşılaştığı sorunları yönetebilir ve nihayetinde başarılı olabilir. Sıklıkla ifade edilen görüşler doğrultusunda öğretmenlerin eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik olumlu görüşlerde öğrenciler ile aynı perspektife sahip oldukları görülmektedir. Buradan hareketle ğrenci ve öğretmenlerin kurslara yönelik olarak olumlu bir tutuma sahip oldukları söylenebilir. Bu önemli bir veridir. Çünkü tutum, birey davranışını etkileyen en önemli psikolojik yapılardan biri olup (Er ve ren, 2015) bireyin olaylara, herhangi bir şeye, çeşitli durumlara, diğer bireylere yönelik bireysel faaliyetlerindeki tercihine tesir eder (Senemoğlu, 2004).

Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının dezavantajlı yönlerine yönelik olarak öğrencilerin bir kısmı dezavantaj var, çoğunluğu ise dezavantaj yok yönünde görüş belirtmiştir. Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik dezavantaj var yönünde görüş bildiren öğrenciler, teneffüs sürelerinin kısılđını en büyük dezavantaj olarak görmektedirler. Eğitim-ğretim faaliyetleri yürütülürken öğrencilerin temel ihtiyaçlarını karşıladığı, bedensel ve zihinsel rahatlama zamanı bulduğu teneffüsler öğrencilerce oldukça önemli görülmektedir. Zorunlu ders saatlerine göre daha esnek bir yapıya sahip olduğu düşünülen yetiştirme ve destekleme kurslarında teneffüs süreleri öğrencilerce bir dezavantaj olarak görülmektedir. Kurslara özgü kaynak kitabın olmayışı öğrencilerce en büyük ikinci dezavantaj olarak görülmektedir. TIMSS 2011 verilerine dayalı olarak oluşturulan matematik ve fen raporunda da okullardaki materyal eksikliğine dikkat çekilmiştir (Büyüköztürk, akan, Tan ve Atar, 2014). Sınavlara hazırlanan adaylar genellikle bu süreci destekleyecek kaynak kitaplara başvurmaktadırlar. Kaynak kitap seçimi maddi, çevresel ve psikolojik etkilerini zaman içinde gösteren basit ama önemli bir karardır (Topçu, 2014). Millî Eğitim Bakanlığı bu ihtiyaı karşılamak ve öğrencileri kaynak kitap seçimi ve temini zorunluluğunda bırakmamak için 11.631.712 kayıtlı kullanıcıya (16.03.2016 tarihi itibarıyla) ulaşmış olan EBA (Eğitim Bilişim Ağı) sistemi ile öğrencilere ve öğretmenlere elektronik ortamda ücretsiz olarak erişebilecekleri

bol miktarda çeşitli eğitim materyali sunmaktadır. Ancak, örgün eğitim içerisinde zorunlu ve seçmeli derslere ait ders kitaplarını ücretsiz temin eden öğrenciler, eğitimi destekleme ve yetiştirme kursları için de ücretsiz kaynak kitap dağıtım beklentisi içerisine girmiş olabilirler. Deneme sınavlarının azlığı, hafta sonu ders saatlerinin fazlalığı, soru çözme sayısındaki azlık, sıkılganlık, eve ödev verilmesi ve gece derslerinin ulaşım problemi oluşturması ise diğer dezavantajlı unsurlar olarak görülmektedirler.

Öğretmenlerin tümü eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik olarak dezavantaj var yönünde görüş belirtmiştir. Destekleme ve yetiştirme kurslarının eksik yönlerine yönelik olarak öğretmenlerce en sık ifade edilen görüşler arasında kursların yoğun olması ve dolayısıyla bu durumun yorgunluğa sebebiyet vermesi göze çarpmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan haftalık ders çizelgesine göre ortaokullarda 29 ders saati zorunlu, 6 ders saati seçmeli olmak üzere 35 ders saati işlenmektedir. Bu ders saatlerine ek olarak destekleme ve yetiştirme kurslarında da belli bir oranda ders işlendiği düşünülürse öğrencilerde ve bu dersleri vermekle görevli öğretmenlerde birtakım fiziksel ve zihinsel yorgunluğun ortaya çıkması muhtemeldir. Bilindiği üzere, bireylerin maruz kaldıkları zihinsel ve bedensel yorgunluk, bireylerde hissi bakımdan ümitsiz olma, bireyin insanlara, topluma, hayata yönelik negatif tutum davranışları meydana getirmektedir (Telli, Ünsar, Oğuzhan, 2012). Kurslara özgü doküman azlığı öğretmenlerce en büyük ikinci dezavantaj olarak görülmektedir. Göksu ve Gülcü (2016)'nın araştırmasında da kurslarda yaşanan materyal eksikliği öğretmenlerce dile getirilmiştir. Bu dezavantajları zaman problemi takip etmektedir. Zorunlu ders, seçmeli ders, destekleme ve yetiştirme kurslarındaki ders saatlerinin toplamının zaman problemini oluşturduğu düşünülebilir. Sanatsal-sosyal faaliyet kısıtlılığı son sırada yer alan dezavantaj olarak görülmekte olup yoğun akademik eğitimin öğrencilerin sanatsal ve sosyal faaliyetlerini azaltabileceği düşünülmüş olunabilir.

Araştırmaya katılan öğrenci ve öğretmenlerin büyük çoğunluğunun olumlu fikre sahip olduğu, yeni bir uygulama olmasına rağmen önemli ölçüde benimsenen, etkili sonuçlarının gözlemlendiği eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının daha iyi bir düzeye gelmesi, mevcut eksikliklerinin giderilmesi için aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

Uygulayıcılara;

- Zorunlu ve seçmeli ders saatlerini kapsayan haftalık ders çizelgesi, eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarındaki ders saatleri göz önüne alınarak revize edilebilir.
- Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarına özgü basılı kaynak kitapların Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanarak öğrencilere ücretsiz olarak temini sağlanabilir.

- Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarındaki teneffüs süreleri öğrencilerin ihtiyaçlarını tam manasıyla karşılayabilecekleri makul sürelerle çekilebilir.
- Öğrencilerin bedensel ve zihinsel yorgunluklarını atabilecekleri sosyal, sanatsal ve sportif aktiviteler kurs müdürlüklerince düzenlenebilir.

Araştırmacılara;

- Benzer araştırma ortaöğretim kurumlarındaki öğrenciler ile Halk Eğitim Merkezlerindeki kursiyerlere de uygulanabilir.
- Kurs merkezi yöneticilerinin de eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik görüşleri alınabilir.

Yapılandırılmış Öz/Structured Abstract

Student and Teacher Views on Educational Support and Training Courses

Şenay Sezgin Nartgün¹, Ümit Dilekçi²

Introduction. Educational institutions, that require conscientious emphasis, affect individuals directly and the society indirectly through formal education and training activities. Governmental bodies have first degree liability in performing the educational process in a healthy manner and in ensuring the quality of educational institutions to meet the needs of the individual and the society at targeted levels.

While education and training is the primary task of the state which aims to ensure that all citizens obtain the required consciousness and thinking abilities, the state also needs to provide individuals with high quality and knowledge based education in equal conditions. Ensuring that all individuals have equal opportunities in education is one of the basic requirements of social states (Sarier, 2010). Article 2 of the Constitution (1982) declares that Turkish Republic is a social state governed by the rule of law. Therefore, planning educational endeavours and taking necessary measures to ensure equal opportunities are among the fundamental duties of the state. Right and Duty of Education expressed in Article 42 of the Constitution (1982), and Basic Principles of Turkish National Education included in the second section of Basic Law of National Education (Ministry of National Education [MoNE], 1973) emphasize this responsibility. Right and duty of education is protected by national laws as well as international agreements.

Ministry of National Education embarked on a quest to increase the quality of education, to prepare students for the exam based system and to obviate private teaching institutions that operate illegally. As a result of this pursuit, Educational Support and Training Courses have been developed with no. 4145909 official letter of Ministry of National Education dated 23.09.2014 for students attending middle schools and secondary education and trainees in Public Education Centers.

According to Ministry data, approximately 2.600.000 students attended these courses during 2014-2015 academic year when the courses first started

¹Assoc. Prof. Dr., Abant İzzet Baysal University, Bolu-Turkey, szbn@yahoo.com, ²PhD. Student, Abant İzzet Baysal University, Bolu-Turkey, umitsey@hotmail.com

(MoNE, 2015). Formal and Informal Educational Support and Training Courses continue in 2015-2016 academic year as well. Educational Support and Training Courses are provided in a program including I. Term, II. Term and Summer Term (III. Term) courses. Based on the statistics of Ministry of National Education Directorate of Strategy Development for 2014-2015, there are 5.069.683 students in state middle schools and 3.980.466 students in state secondary schools (MoNE, 2015). Studying the education system which is in high demand by students and which is a rather novel practice for the education system with various effects for students, parents and teachers is crucial. In the context of this information, views of 8th graders who will take the Centralized (Transition from Primary to Secondary Education) Exam based on Educational Support and Training Courses Directive and the views of their teachers employed in these courses were sought as the basic research problem in the study.

Purpose. This study aimed to identify the views of 8th graders who attended Educational Support and Training Courses and the views of teachers employed in these courses about the practice.

In this respect, while the following questions below were asked to the students,

1. What do you think about Educational Support and Training Courses?
2. How did Educational Support and Training Courses affect your motivation?
3. How did Educational Support and Training Courses affect your performance?
4. What do you think about the positive sides of Educational Support and Training Courses?
5. What do you think about the negative sides of Educational Support and Training Courses?

The following questions below were asked to the teachers,

1. What do you think about Educational Support and Training Courses?
2. How did Educational Support and Training Courses affect your students' motivation?
3. How did Educational Support and Training Courses affect your students' course performance?
4. What do you think about the positive sides of Educational Support and Training Courses?
5. What do you think about the positive sides of Educational Support and Training Courses? If there are any?

Method. The present study was designed in the form of a phenomenology study, as one of the methods used in qualitative research studies in which semi-structured interview forms were used in order to examine the qualitative data. Sixty four 8th graders attending Educational Support and Training Courses in 5 state middle schools in Bolu central district and 12 teachers employed in these schools and taught in Educational Support and Training Courses participate in the study. Face to face interviews were held with teachers in the fall semester of 2015-2016 academic year. Students were asked to fill in the semi-structured interview form in order to allow free expression of feelings and prevent researcher effect. The study appointed a higher number of participating students on purpose since mean age of the students was low and they were thought to have problems in expressing themselves comfortably. A semi-structured interview form was prepared to identify student views regarding the Educational Support and Training Courses. Related literature was reviewed and Educational Support and Training Courses Directive was examined in the framework of reliability and validity of the interview form preparation process and in the light of this information, open-ended questions were prepared which were later presented to three field experts to ensure internal validity. Participant confirmations were obtained. The form which was presented to an expert in terms of content validity was reorganized in line with the suggestions of the Turkish language experts and was later piloted to two teachers and five students (who were not in the research group). Pilot implementation insured that the questions were comprehended and the form did not include any issues other than the intended content. The obtained data were compared with the literature for accuracy and the form was finalized. During data collection phase, participants in different groups were asked 5 open-ended questions.

Descriptive analysis, one of the qualitative data analysis techniques, was used in analyzing student and teacher views related to Educational Support and Training Courses. Findings were presented in the form of themes by identifying the frequencies of concepts/thoughts. Striking views were directly quoted by referencing them as teacher or student views and teachers and students were coded/numbered. The collected data were first separately analyzed with content analysis by the two researchers.

Findings and Conclusions. In general, the majority of students had positive views related to the assessment of Educational Support and Training Courses. Only 1.56% of the students had neutral views and none of the students had negative assessment. The majority of teachers presented completely positive views whereas some teachers stated positive but reserved views. Again, none of the teachers had negative views.

In terms of motivational effect of Educational Support and Training Courses, almost all students had positive views. The majority of teachers presented completely positive views whereas some teachers stated positive but

reserved views. Teacher views in total showed that they believed Educational Support and Training Courses had positive contributions to student motivation. In terms of the effect of Educational Support and Training Courses on course performance, almost all students expressed positive views. None of the students had negative views related to course performance. The majority of teachers presented completely positive views whereas some teachers stated positive but reserved views and none of the teachers had negative views.

Positive student views related to Educational Support and Training Courses were collected under for themes: academic, psychological, economic and sociological. In *academic* theme, students emphasized increases in lesson participation, review of subjects, increases in lesson grades, increases in achievement, reinforcement, increases in answering questions, increases in comprehension/learning, usefulness/productivity, preliminary preparation, support to classes, remedying deficiencies and preparing for the exams. In *psychological* theme, students emphasized taking courses in their own schools from teachers they prefer, increases in interest/willingness, increases in confidence/self-confidence, pleasantness/perfection, orientation to school, development of positive attitudes towards the school, obtaining study habits to study regularly, increases in school commitment, decreases in anxiety and regularity/discipline. In *economic* theme, students emphasized time management, having free of charge courses and suitability of classroom size and in *sociological* theme, students emphasized opportunities for socialization and fun. Teachers emphasized answering questions, increases in participating in lessons, review of subjects, increases in achievement, preliminary preparation, reinforcement, usefulness/productivity, and grouping in different levels, support to classes and remedying deficiencies in *academic* theme. In *psychological* theme, teachers emphasized increases in confidence/self-confidence, taking courses in their own schools from teachers they prefer, comfortable environment, decreases in anxiety, volunteering in the part of students and increases in attention In *economic* theme, free of charge status of the courses and suitability of classroom size were emphasized by the teachers and they emphasized sincere communication and provision of positive competitive environment.

Kaynaklar/References

- Akbaba-Altun, S. (2009). İlköğretim öğrencilerinin akademik başarısızlıklarına ilişkin veli, öğretmen ve öğrenci görüşlerinin incelenmesi. *İlköğretim Online*, 8(2), 567-586.
- Argon, T. ve Dilekçi, Ü. (2014). Öğretmenlerin okul müdürlerinin yönetim tarzları ve kurumsal itibara yönelik algıları arasındaki ilişki. *Turkish Studies, International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(2), 161-181. doi: 10.7827/TurkishStudies.6234
- Biçer, N. (2016). Yabancılara Türkçe öğretiminde motivasyona ilişkin öğrenci görüşleri ve sınıf içi gözlemler. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 4(1), 84-99.
- Birleşmiş Milletler, (1948). *İnsan hakları evrensel beyannamesi*. Retrieved from http://www.unicef.org/turkey/udhr/_gi17.html
- Birleşmiş Milletler, (1989). *Çocuk hakları sözleşmesi*. Retrieved from http://www.unicef.org/turkey/crc/_cr23c.html
- Bozkurt, V. (2006). *Sosyoloji: Temeller, kavramlar, kurumlar*. Bursa: Ekin.
- Broussard, S. C., & Garrison, M.E. (2004). The relationship between classroom motivation and academic achievement in elementary school-aged children. *Family and Consumer Sciences Research Journal*, 33(2), 106-120. doi: 10.1177/1077727X04269573
- Büyüköztürk, Ş., Çakan, M., Tan, Ş. ve Atar, H. Y. (2014). *TIMSS uluslararası matematik ve fen eğilimleri araştırması*. Ankara: MEB YEGİTEK Genel Müdürlüğü.
- Çolak, E. ve Cırık, İ. (2015). Ortaokul öğrencilerinin motivasyon kaynaklarının incelenmesi. *İlköğretim Online*, 14(4), 1307-1326. doi: 10.1705/io.2015.08906
- Davis, D., & Sorrell, J. (1995). *Mastery learning in public schools: Educational psychology interactive*. Valdosta, GA: Valdosta State University. Retrieved from <http://teach.valdosta.edu/whuitt/files/mastlear.html>
- Er, Ö. ve Ören, F. Ş. (2015). Fen ve teknoloji dersi 7. sınıf “ışık” ünitesinde alternatif değerlendirme yaklaşımları temelli öğretimin öğrencilerin akademik başarı ve tutumları üzerine etkisi. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(4), 135-164. doi: 10.18026/cbusos.17987.
- Ergin, T. (2009). *Bilişsel değerlendirme sistemi (cognitive assessment system-CAS). Öğrenme performansını yükseltme projesi semineri*. İstanbul: Terakki Vakfı Okulları Yayınlanmamış Seminer Notları.
- Gök, F. (2004). Eğitim hakkı: Türkiye gerçeği. *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Malatya*.
- Göksu, İ. ve Gülcü, A. (2016). Ortaokul ve liselerde uygulanan destekleme kurslarıyla ilgili öğretmen görüşleri. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1), 153-171.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (1988). *İnsan ve insanlar*. İstanbul: Evrim.

- Keskin, G. ve Sezgin, B. (2009). Bir grup ergende akademik basan durumuna etki eden etmenlerin belirlenmesi. *Sağlık Hizmetleri Dergisi*, 4(10), 4-18.
- Kotaman, H. (2008). Özyeterlilik inancı ve öğrenme performansının geliştirilmesine ilişkin yazın taraması. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 111-133.
- Krajcik, J. S., & Blumenfeld, P. C. (2006). Project-based learning. In K.R., Sawyer (Ed.), *The Cambridge handbook of the learning sciences*. New York: Cambridge University Press.
- Lemos, M. S., & Verissimo, L. (2014). The relationships between intrinsic motivation, extrinsic motivation, and achievement, along elementary school. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 112(7), 930-938. doi: 10.1016/j.sbspro.2014.01.1251
- Lepper, M. R., Corpus, J. H., & Iyengar, S. S. (2005). Intrinsic and extrinsic motivational orientations in the classroom: Age differences and academic correlates. *Journal of Educational Psychology*, 97(2), 184-196. doi: 10.1037/0022-0663.97.2.184
- MEB, (1973). *Millî Eğitim Temel Kanunu*. Ankara.
- MEB, (2015a). *Destekleme ve Yetiştirme Kursları e-Kılavuzu*.
- MEB, (2015b). *Millî Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim 2014-2015*.
- MEB, (2015c). <http://www.meb.gov.tr>
- Mercanlıoğlu, Ç. (2012). Örgütlerde performans yönetimi ile işgörenlerin motivasyonu arasındaki ilişki. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 4(1), 41-52.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. California: Sage.
- Nartgün, Ş. S., Altundağ, Ü. ve Özen, R. (2012). Öğrencilerin sosyal ve ekonomik yaşamlarına dersanelerin etkisi. *Journal of Educational and Instructional Studies in the World*, 2(1), 54-61.
- Özdemir, N. K. (2016). Deneysel bir çalışma: Bibliyopsikolojik danışmaya dayalı özgüven geliştirme programının 6. sınıf öğrencilerinin özgüven düzeylerine etkisi. *İlköğretim Online*, 15(1), 132-147. doi: 10.17051/io.2016.59570.
- Resmî Gazete, (2010). *Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği*. Kabul Tarihi: 21/5/2010
- Resmî Gazete, (2013). *Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği*. Kabul Tarihi: 7/9/2013
- Resmî Gazete, (2014a). *Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği*. Kabul Tarihi: 26/7/2014

- Resmî Gazete, (2014b). *Millî Eğitim Temel Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun*. Kanun No: 6528, Kabul Tarihi: 1/3/2014
- Sarier, Y. (2010). Ortaöğretime Giriş Sınavları (OKS-SBS) ve PISA sonuçları ışığında eğitimde fırsat eşitliğinin değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(3), 107-129.
- Senemoğlu, N. (2004). *Gelişim, öğrenme ve öğretim: kuramdan uygulamaya* (10. Baskı). Ankara: Gazi.
- Şad, S. N. ve Şahiner, Y. K. (2016). Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) sistemine ilişkin öğrenci, öğretmen ve veli görüşleri. *İlköğretim Online*, 15(1), 53-76. doi: 10.17051/io.2016.78720
- TDK, (2016). *Türk Dil Kurumu*. Retrieved from <http://www.tdk.org.tr/>
- Tekin E. G. (2014). *Üniversite öğrencilerinin psikolojik iyi olma duygusal zekâ ve sosyal iyi olma düzeyleri arasındaki ilişkilerin incelenmesi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Telli, E., Ünsar, A. S. ve Oğuzhan, A. (2012). Liderlik davranış tarzlarının çalışanların örgütsel tükenmişlik ve işten ayrılma eğilimleri üzerine etkisi: konuyla ilgili bir uygulama. *EJOVOC: Electronic Journal of Vocational Colleges*, 2(2), 135-150.
- Topçu, H. (2014). *Bulanık AHP yönteminin incelenmesi ve KPSS hazırlık kaynak kitap seçimi problemi üzerine bir uygulama* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Turan, S., Bektaş, F., Yalçın, M. ve Armağan, Y. (2016). Eğitim yönetimi alanında bilgi üretim süreci: Eğitim yönetimi kongrelerinin rolü ve serüveni üzerine bir değerlendirme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 22(1), 81-108. doi: 10.14527/kuey.2016.004
- Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, (1982). Retrieved from www.tbmm.gov.tr/anayasa82.htm
- Yıldırım, A. ve Şimşek H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin.
- Yıldırım, F. ve İlhan, İ. Ö. (2010). Genel öz yeterlilik ölçeği Türkçe formunun geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 21(4), 301-308.
- Yıldırım, İ. (2000). Akademik başarısını yordayıcısı olarak yalnızlık sınav kaygısı ve sosyal destek. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(18), 167-176.